

Cincér

ÉPÍTVE IS VÉDÜNK

SZÉCHENYI TERV

A Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele 9. évfolyam 2. szám 2013. Nyár

TARTALOM

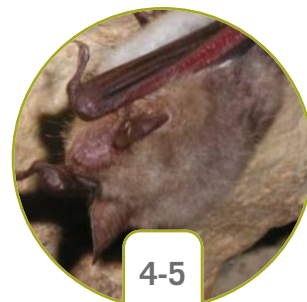
ÚGY GONDOLOM...

AJÁNLO
Zöld eseményeink

LÁTOGASSON EL!
A Velencei-tóhoz

AKTUÁLIS
Építve védünk

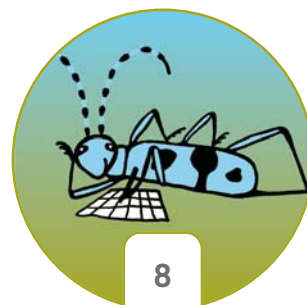
NYITOTT SZEMMEL
Az aranyaskál
visszatért

TERMÉSZETVÉDELME
EU támogatással

FALIÚJSÁG

CINCÉR KÁZMÉR

Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

1-16: Bemutatóhelyeink

Kiadja: Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Felelős kiadó: Fűri András igazgató
Budapest, 2013

Szerkesztő: Előd Réka, Karlné Menráth Réka

Címlapon: Az Ipoly-völgy madártávlátból

Fotó: Selmeczi-Kovács Ádám

További fotók készítői: DINPI archívum, Karlné Menráth

Réka, Kézdy Pál, Kiss Péter, Selmeczi-Kovács Ádám,

Takáts Margit, Tamás Gábor, Velencei-tó Térségi TDM

Nonprofit Kft. archívum, VM Sajtó Osztály

Illusztráció, kiadványszerkesztés: Kiss Maja

Nyomdai kivitelezés: Köménymag Kft.

Készült a KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0003
pályázat keretében.

Ingyenes terjesztésű kiadvány, amely környezetbarát
újrahasznosított papírból készült.

www.dunaipoly.hu

ÚGY GONDOLOM...

... a Velencei-tó az a hely, ahol távol a város zajától, mégis elérhető közelségben, Budapesttől 50 km-re, színes szolgáltatásokkal, természetben átélt kalandokkal, kulturális eseményekkel, gasztronómiai különlegességekkel tölthetünk fel.

Saját Riviéra az előszobában, felfedezésre váró földrész a lépcsőházban, érintetlen természet az erkélyen? Ezekkel nem tudunk szolgálni, de van az a hely, ami könnyen megközelíthető és felejthetetlen ökoturisztikai élményeket kínál.

Ha a Velencei-tó természeti és kulturális értékeinek felfedezésére indulunk, jól tesszük, ha mindjárt szállást is foglalunk, mert a környék bebarangolásához egy hosszú hétvége manapság már bizony kevés lesz. Az utóbbi években annyi új kirándulóhely létesült, hogy ennyi időbe a legérdekesebbeket nem is lehet belezsúfolni. Az ingókövek érdeklik, vagy a madarakat szeretné megfigyelni? Szívesen megtudná, vajon megbukott-e történelemből az Egri csillagok írója, Gárdonyi Géza? Kipróbálná, hogy milyen lehet az egri vár alatti katakombákban bujkálni vagy egy katonai vadászpülőt vezetni? Nem kell messzire utaznia annak, aki minderre kíváncsi, elég csak a Velencei-tóhoz: a Pákozdi Ingókövekhez, a Madárdal tanösvényre, a Madárvártába, a Gárdonyi Emlékházba, az egri vár kicsinyített másaként ismert Gárdonyi Rönkvárba vagy a Pákozdi Katonai Emlékpark Nemzeti Emlék helyre ellátogatnia.

A látnivalók felfedezésére a család legkisebb és legidősebb tagja egyaránt elindulhat akár kerékpárral is. A tavat körbeölelő, 29 kilométernyi kiépített kerékpárúton kényelmesen együtt kirándulhat a család. Aki a két kereket négy lábra cserélné lovas túrákon, tereplovagláson járhatja be a tájat. A part menti lovardákban a póni lovaglástól a terápiás lovagláson át az igazi western élményig, korhatárra való tekintet nélkül minden kipróbálható. Ha túlparti helyszín az úti cél, akkor se ülünk autóba, hanem hajóval vagy akár túrakenúval is átjuthatunk. A szervezett és egyéni kenutúrákon bejárhatjuk a tó legrejtettebb zugait, felfedezhetjük az úszóláp szigeteket, bepillantathatunk a nádasok titokzatos élővilágába.

Különleges kincse a térségnek az Agárdon, a Bika-völgyben fakadó, 58 °C-os termálvíz, mely az Agárdi Termálfürdőben 32 °C-osra szelídítve éltető energiával tölti fel az ide érkező vendégeket.

Ha most indulunk, érdemes fényképezőgépet is vinni. Nem csak a tó lélegzetelállító szépsége, hanem a vonulás időszakában megfigyelhető madarak látványa is lenyűgöző.

Aktuális szállás és programajánlatokért, ingyenes térképekért és kiadványokért a tó környéki Tourinform irodákat érdemes felkeresni.

Információ: www.velencei-to.hu

vagy www.facebook.com/velenceito.hu

Mit is érdemes tudni indulás előtt?

A Velencei-tó Magyarország második legnagyobb természetes tava, átlagosan 1,5 méter mély, nyáron 26°C alá nem igen hűlő vízhőmérséklettel csábítja a strandolókat. A napsütéses órák száma eléri a 2500 órát évente, ezért a Velencei-tavat gyakran a napfény tavának is nevezik. Az ásványi anyagokban gazdag, selymes vizű, iszapos tó, és a déli partján fakadó termálforrások az elemek éltető erejével teszik teljessé az ellazulást.

Somossy Eszter

Gárdonyi Város és Térsége Turisztikai Egyesület,
Velencei-tó Térségi TDM Nonprofit Kft.

Szeptember 21. szombat

DÖMÖSI ZÖLD FORGATAG

Ingyenes családi nap a Dunakanyarban: kirándulások szakvezetésekkel a természet és a történelem ösvényein, nemzeti parki termékek vására, kézműves foglalkozások, ismerkedés a Duna kutatásával.

Időpont: 10-től 17 óráig. **Helyszín:** Dömös, Kossuth L. u. 2.

Információ: Karlné Menráth Réka, 06 30 663 4669

Szeptember 28. szombat

JÓKAI KORA, JÓKAI BORA

Borkóstolóval egybekötött irodalomtörténeti est a svábhegyi Jókai-kertben.

Időpont: 16-tól 19 óráig. **Helyszín:** Bp. XII. Költő u. 21.

Részvételi díj: 2000 Ft. **Információ:** Kovács Zsuzsanna, 06 1 391 4626

Október 1. kedd

DINPI KLUB A SAS-HEGYEN

Venezuela, a madarászok Mekkája és madár-élőhelyek változatossága

Előadó: Csonka Péter

A Sas-hegyi Látogatóközpont emeleti előadótermében **minden hónap első keddjén 17.00-18.00 óráig ingyenes**, a természettel kapcsolatos előadásokkal várja a **DINPI Klub** az érdeklődőket. Az előadás után a **panorámateraszról** egyedülálló budapesti panorámában gyönyörködhetünk.

Információ: Karlné Menráth Réka, 06 30 663 4669

Október 5. szombat

EURÓPAI MADÁRMEGFIGYELŐ VILÁGNAP

Dejtár: Kagyerják Pál, 06 30 511 3568

Naszály: Csonka Péter, 06 30 663 4659

Ócsa: Verbőczy Gyuláné, Erika, 06 30 494 3368

Pilisszentiván: Mocsári Dezső Vazul, 06 30 511 1802

Soponya: Kovács Zoltán, 06 30 663 4664

Dinnyés: Fenyvesi László, 06 30 663 4630

Október 19. szombat

KALÁKA SZOMBAT – GAZDANAP

Az ócsai gazdálkodók és védjegyes termelők vásárral egybekötött bemutatkozása, savanyúság és lekvár verseny. Gyerekeknek játszóház, töklámpás-készítés, terménybáb-készítés.

Helyszín: Ócsai Tájház. **Időtartam:** 10-17 óráig. **Részvételi díj:** felnőtt: 1200 Ft, kedvezményes: 800 Ft. **Információ:** Verbőczy Gyuláné, Erika, 06 30 494 3368

A VELENCEI-TÓHOZ!

Reggel 10 óra van, kerekedjünk fel a Pákozdi Ingókövek megtekintésére (becsült idő 2 óra)! Ha nincs kerékpárunk, kölcsönözhetünk Agárdon, Gárdonyban vagy Velencén is. A Velencei-tó turisztikai térképét, melyet a tóköri Tourinform irodákban szerezhetünk be, ne felejtjük el magunkkal vinni!

Az Ingókő túra Pákozdon, a főútról nyíló Ingókő utca végéről indul. Miután a kiválasztott körúton végig megyünk, ugyanide érkezünk vissza, várhatóan fél egy körül. Ebéd után a szűnyog-szigeti kikötőben kerékpárjainkkal együtt hajóra szállunk, hogy folytassuk felfedező túránkat Agárd irányába (becsült idő 30 perc), ahonnan a Madárdal tanösvény Tóparti túra szakaszán, a Chernel István Madárvárta érintésével a Dinnyési Templomkert Hagyományőrző Turisztikai Központba érkezünk. Itt megcsodálhatjuk a 2010-ben épült létesítményeket, pl. a sólyomszárny kaput és a domb tetején álló, hangulatos kis római katolikus templomot. Ha ismerjük a rovásírást, a templomdombon található kopjafán szereplő írást is megfejthetjük.

E pihenő alkalmával meghallgathatjuk a tanösvény 9. számú tábláján elhelyezett hanganyagot, amely bevezet bennünket a Dinnyési-fertő világába. A Hagyományőrző Központból a Müller István túraszakasz 8. táblája felé vesszük az útirányt, a vasúti sínekkel párhuzamosan haladva! A 8. táblát az út mentén balra találjuk. A földes útra térve a 7., 6. pontokat jelző vonalon folytatjuk utunkat, melynek során a Fertő gyógynövényeiről, hullőiről és madarairól tudhatunk meg sok-sok érdekességet. Az 5. tanösvény állomás a dinnyési-fertői kilátó, madármegfigyelő torony. Innen ne menjünk tovább, hanem forduljunk vissza, nehogy a fokozottan védett területre tévedjünk! A táj szemügyre vétele után a Tóparti túra szakaszon térjünk vissza Agárdra, ahol a Gárdonyi Géza tematikus sétányon sorakozó tájékoztató táblák elvezetnek bennünket a Gárdonyi Géza Emlékházhoz. A szülőház szomszédságában áll a Velencei-tavi Galéria és az egri vár kicsinyített mása, a Rönkvár. Programunk méltó befejezésképpen ellazíthatjuk izmainkat a közeli gyógy- és termálfürdőben, hogy másnap újult erővel folytassuk programunkat újabb érdekes velencei-tavi úti célok felé.

További információ:
www.velencei-to.hu, www.dunaipoly.hu oldalakon
és a tóköri Tourinform irodákban.

IPOLY-VÖLGYI VÍZI MADARAK, GERECEI DENEVÉREK ÉS DINNYÉSI BÉKÁK VÉDELME

2010. májusában több mint 500 millió forintos uniós támogatásból kezdtünk hároméves természetvédelmi munkát az Ipoly-völgyben, a Gerecsei Tájvédelmi Körzetben és a Dinnyési-fertő Természetvédelmi Terület térségében.

A pályázat címe:	Természeti értékek megőrzése a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság területén
Azonosító:	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0003
Időtartama:	2010. május 1. – 2013. augusztus 30.
Teljes támogatás:	519,5 M Ft, támogatási intenzitás: 100%

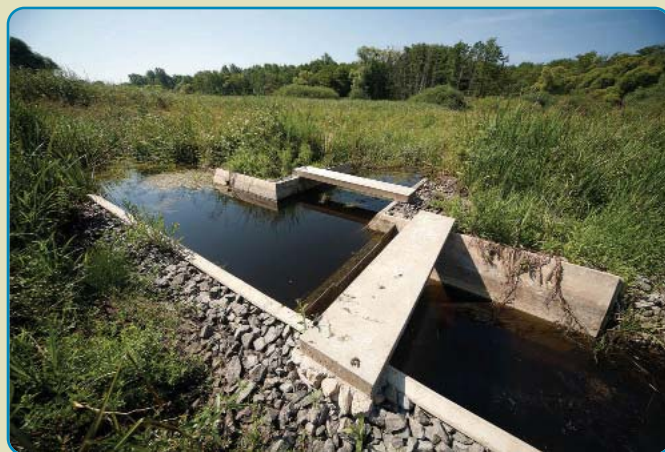
Vizes élőhelyek helyreállítása az Ipoly-völgyben

Az Ipoly-völgyben a 70-es, 80-as években a nagyüzemi kaszálósos gazdálkodás elsőbbséget élvezett a természeti értékek védelmével szemben. A korai kaszálás érdekében a tavaszi árvizeket mesterséges csatornákkal igyekeztek minél hamarabb levezetni a mocsárrétekről, mocsarokról és az egykori holtágak területéről. Az itt költő és az átvonuló madarak nyár elejére kiszáradt területet találtak. Ráadásul a folyó szabályozása és az egyre kevesebb csapadék miatt csak kisebb mértékű és rövidebb ideig tartó áradások borítják az egykor burjánzó mocsárvilág maradványát. Célunk az volt, hogy a megváltozott körülmények között növeljük a vízborítás területi kiterjedését és a vízzel borított időszak hosszát.

A Középső-Ipoly-völgy Drégelypalánk és Hont közötti vizes élőhelyeinek helyreállítása érdekében tereprendezéssel, rövid árokszakaszok, átereszek és vízvisszatartó művek létrehozásával a Hévíz-patakból felszíni vízpótlást biztosítottunk. Három vízvisszatartó zsilip, egy osztó műtárgy, egy gázló, három híd, és mintegy 1,5 km hosszú csatorna készült el.

Mindezek eredményeként a holtág szakaszoknak, mocsaroknak, kis területű tavaknak a vízfelszíne az Ipoly éves áradása utáni időszakban a korábbi 4-5 hektárról közel 90 hektárra nőtt.

Már az első tavaszon fészket raktak a nyári ludak és bölömbikák, emellett olyan, korábban nem látott vonuló vízimadarakat figyeltünk meg, mint a goda és a póling. A területet gyorsan elfoglalták a mocsári növények is. A terület szerepel a Ramsari vizes élőhelyek jegyzékében és része a Natura 2000 hálózatnak is, így helyreállításával nemzetközi köztelezettségeinknek is eleget tettünk.

Gerecsei Tájvédelmi Körzet barlangjai

Tatabányán a Bányász-barlang, Bajót mellett pedig a Büdös-lyuk bejáratát építettük ki és zártuk le. Mindkét barlang fontos denevér élőhely, azonban a bejáratuk néhány éve beomlott, így azokat a denevérek nem tudták használni. A Bányász-barlangot a kiépítést követően már újra birtokba vette néhány kis patkósdenevér és közönséges denevér. A Büdös-lyukban mintegy 80-100 denevér telelt át a bejárat újrányításának köszönhetően. Elsősorban kis patkósdenevérek, de esetenként a nagy patkósdenevér, a vízi denevér és a nyugati piszdedenevér egy-két egyede is előfordult. A nyári időszakban jelenleg itt található a kis patkósdenevérek legjelentősebb gerecsei szülőkolóniája. Mellettük a kereknyergű patkósdenevérek nyári, illetve tavaszi és őszi átmeneti szállásként használják e barlangot. Ez azért is kiemelkedő jelentőségű, mert erre a fokozottan védett denevérfajra vonatkozóan jelenleg egy 5 éves visszatelepítési projektben vesznek részt a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai.

Dinnyési-fertő TT és Velencei Madárrezervátum TT térsége

A korábban egybefüggő élőhelyet alkotó Dinnyési-fertő és Velencei tavat a 19. század végén a vasútvonal, a 20. század elején pedig a 7-es főút építése választotta ketté. A kedvezőtlen változás ellenére a Herman Ottó, Chernel István tollából is jól ismert természeti értékek megmaradtak, ezért jött létre 1958-ban a Velencei-tavi Madárrezervátum TT az északi oldalon, majd 1966-ban a Dinnyési Fertő TT a déli oldalon.

Az egyre fokozódó járműforgalom következtében a vízhez kötődő fajok egy része a két területrészt közti átjárásban egyre inkább akadályba ütközött. A nyári lúd fiókái a főút menti gyepes mezsgyén legeltek, így mindennapos volt a gázolás. A mocsári teknős állományt szaporodási időszakban éri jelentős veszteség, mert képtelen átnézni az út tő felőli oldaláról a tojásrakó helyre. A halgazdaság, mint jelentős táplálkozóhely felkeresése évente tucatnyi elhullást okozott vidraállományunkban, nem beszélve a vízisikló és békafajok egyedeinek gázolásáról.

Ennek megakadályozására létesült az új, átereszekkel kiegészült hulló- és békaterelő rendszer 7,6 km hosszban a veszélyeztetett útszakaszon. Fontos megemlíteni, hogy más vadon élő állatok úttestre kerülése is figyelmet kapott a tervezés során. Baleset-megelőzési szempontokat is szolgál, hogy 3,9 km hosszban épült kerítés azon az erdős szakaszon, ahol mindennapos volt az állatok gázolása. Az idegenforgalmi célok megvalósulása érdekében a kivitelezés során a tóparti szakaszon tervezett kerékpárút illeszkedését is figyelembe vettük.

NYITOTT SZEMMEL

AZ ARANYSAKÁL VISSZATÉRT

Az Arany János Toldijában szereplő toportyán nem más, mint az aransakál, mely őshonos faj hazánkban. Bár Arany János idejében még lehetett találkozni vele, később eltűnt országunkból. Az ötvenes évek végére leginkább Bulgáriába szorult vissza, majd a faj kímélete néhány évtized alatt jelentős állománynövekedést eredményezett. Hazánkban megjelenését a '90-es évektől, a balkáni háború zűrzavaros időszakától kezdve tapasztalhatjuk. A Duna mentén Bács-Kiskun, Baranya és Somogy megye lett elsősorban otthona. 2004-ben az M7-es autópályán, a Velencei-tó térségében történt egy gázolás, ami bizonyítja észak-nyugati terjeszkedését. Jelenléte azóta folyamatos.

Régi elnevezései: nádi farkas, csikas, toportyán „Ordít, mint a fába szorult féreg” kifejezés a csapdába esett sakálra utal. Az aransakál egyik népi neve a toportyánféreg, míg a fa a csapdát jelenti.

Rejtett életmódot folytat, ezért becserjésedett vízpartok, magas aljnövényzetű ligeterdők, nehezen járható elgyomosodott nádasok, elhanyagolt parlagok adják igazi otthonát. Tápláléka zömét mezei pocok alkotja. Téli időszakban keresi a dögöt is, de a nyílt területen való egerészéstől a rókával ellentétben tartózkodik. Egyébként a rovaroktól a hullókgig minden szerepelhet étlapján, még a növényi termések is.

Fogazata a rókáénál jóval erősebb, szemfogai vastagok, kúposak és leginkább a kutyáéra emlékeztetnek.

A szülőpárok már január-februárra kialakulnak, a párzásra február és március hónapokban kerül sor. Saját maga ásta vagy foglalt kotorékban hozza világra utódait, de előfordul, hogy kotorék helyett egyszerűen csak jól rejtett vackokban ellik. A kölykök a következő tavaszig a szülőkkel maradnak, ami alkalmat biztosíthat a csoportos (falkás) vadászatra, növelve a táplálékszerzés esélyét. A falkában azonban a hierarchia alaptörvényeit minden családtagnak be kell tartania.

Színezete szürkésbarna, hasa szinte fehéres, míg háta felé haladva egyre sötétebb árnyalatú. Magasabb, mint a róka, más mozgással is jár. A farok is faji jelleg, hossza csupán 30-40 cm, a testmérethez képest kicsi, általában lecsapva hordja. Feje rövidebb, mint a rókáé, fülei zömökebbek. Testtömege elérheti a 15 kg-ot.

Egyértelmű faji bélyeg található a talppárnákon, ugyanis a mellső és a hátsó lábakon a középső ujjak belül összenőttek. Ezt akár friss hóban vagy sárban hagyott nyomnál is azonosíthatjuk.

Ügyes vadászként étrendjének széles spektruma van, ezen kívül kitűnően alkalmazkodik a helyi körülményekhez. Állománymagyságát ezért alapvetően az élőhelyi sajátosságok szabályozzák, ha ezek adottak, akkor gyorsan növekedhet az állomány. Hazánkban ma egész évben vadászható.

A gödöllői Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézete 15 éve kutatja a fajt. Fejér megyében a Velencei-tó térségében végeznek monitoring munkákat. Decembertől februárig, valamint augusztus hónapokban, amikor a sakál a legaktívabb, felvett sakálhangot játszanak le a terület több pontján. A kapott válaszok alapján az állománymagyságra és a territóriumra vonatkozó információkra tesznek szert. Előfordult, hogy a territóriumon átvezető úton szirénázó gépkocsi is kapott válaszokat a helyi sakálállománytól.

Kiss Péter
Közép-Mezőföldi Őrkerület
Velencei-tavi Madárrezervátum

TERMÉSZETVÉDELEM - EU támogatással

Biomassza hasznosítás európai összefogással

A BioEUParks elnevezésű projekt célja, hogy elősegítse a helyi, fenntartható gazdálkodást folytató erdőkből és a mezőgazdasági tevékenységből származó szilárd biomassza mennyiségének növekedését. A biomassza előállításához és hasznosításához hatékony és fenntartható biomasszaellátó rendszer kidolgozása szükséges. Ennek érdekében ismereteket nyújtunk a helyi közösségek részére, nemzetközi tapasztalatcserét szervezünk.

Tomcsányi Zsófia
pályázati szakmai ügyintéző

A pályázat legfontosabb adatai

Címe:

Exploiting the potentialities of solid biomass in EU Parks

Pályázati azonosító:

IEE/12/994/SI2.645924

Megvalósítás időtartama:

2013.04.01. – 2016. 03.31.

Téli szállás épül a szürkemarka gulyának

A középső Ipoly-völgy védett gyepének és Natura 2000 területeinek fennmaradását 130 szürkemarka legeltetésével biztosítjuk. Az állatok megfelelő elhelyezése érdekében téli szállást alakítunk ki Ipolyvecén, egy régi termelőszövetkezeti majorban. A tervezést 2012. őszén kezdtük el. A leromlott állapotú épületek felújításával és átalakításával 2014. májusára új, korszerű majort hozunk létre.

Ottó Barbara
pályázati szakmai ügyintéző

A pályázat legfontosabb adatai

Rövid címe:

Az Ipolyvecéi Major fejlesztése

Pályázati azonosító:

KEOP-3.2.0/11-2012-0013

Megvalósítás időtartama:

2012.09.01. – 2014.05.31.

Elnyert támogatás:

249 098 787 Ft,

támogatási intenzitás 100%, ERFA

Önkéntesek az invazív növények ellen!

A nem őshonos növények közül azokat, amelyek jelentős területeken, nagy tömegben lépnek fel, inváziós vagy özön-növényeknek nevezzük. Terjeszkedésük a természetes élőhelyek pusztulását okozza és a biológiai sokféleséget veszélyezteti.

Igazgatóságunk egy EU-s pályázat keretében homoki és ártéri élőhelyeken küzd ellenük. Ha Ön is szeretne aktívan tenni a veszélyeztetett élőhelyek megőrzéséért, csatlakozzon önkénteseink népes táborához! Jelentkezés: onkentes@dinpig.hu

Spáda Ágnes
pályázati szakmai ügyintéző

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

A pályázat legfontosabb adatai

Címe:

Özön-növények elleni egységes védelem homoki és ártéri élőhelyeken

Pályázati azonosító:

HUSK/1101/2.2.1./0052

Megvalósítás időtartama:

2012.08.01 – 2014.07.31.

ÁLLAMI ELISMERÉS

2013. augusztus 20-án **Füri András**, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság igazgatója a **Magyar Érdemrend Lovag-keresztje** kitüntetést vehette át a nemzeti park hatékony és színvonalas működtetéséért, a védett természeti értékek, a környezeti nevelés, az ökoturizmus és a társadalmi kapcsolatok érdekében kifejtett kiemelkedő szakmai és vezetői tevékenységéért. Köszönjük Igazgató úr munkáját, és szívvel gratulálunk az elismeréshez!

MINISZTERI ELISMERÉS

Grósz Róbert erdészeti referens kollégánk a Föld Napja alkalmából **miniszteri elismerő oklevélben** részesült. Gratulálunk és további sikeres munkájához jó egészséget kívánunk!

POLGÁRMESTERI TALÁLKOZÓ

Két alkalommal a DINPI működési területén elhelyezkedő települések polgármesterei és a kormányhivatalok vezetői részére fórumot szerveztünk. Célunk a helyi kapcsolatrendszer erősítése és ápolása, a természetvédelmi szempontok megismertetése és elfogadtatása.

TERÜLETBEJÁRÁS A NEKI MUNKATÁRSAIVAL

2013. június 24-én a Nemzeti Környezetügyi Intézet Közép-dunántúli Kirendeltségének két munkatársa vett részt a Velencei-tavi Madárrezervátumba szervezett bejáráson. Ennek során csónakos területellenőrzés kapcsán került bemutatásra az úszóláp, mint botanikai értékekben is bővelkedő speciális élőhely.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A PILISI LEN MEGÓVÁSA ÉRDEKÉBEN

A Budai Tájvédelmi Körzet fokozott természetvédelmi oltalomban részesülő és nemzetközi szinten is kiemelkedő Szénás-hegycsoport magas szintű természetvédelmi kezelésének biztosítása érdekében 2013. június 18-án immáron 5. alkalommal kötött éves együttműködési megállapodást a DINPI és a Pilisi Parkerdő Zrt.

KÖSZÖNJÜK AZ E.ON TÁMOGATÁST!

Egymillió forintos támogatást kaptunk az E.On Hungária Zrt.-től természetismereti, természetvédelmi szemléletformáló munkánk fejlesztéséhez:

- megújulnak a Pál-völgyi-barlang fogadóépületének információs táblái;
- őszi ingyenes családi rendezvényeinken szakvezetést és kisállat bemutatót biztosítunk;
- terepi programjainkhoz, családi napjainkhoz távcsöveket vásárolunk.

Színezd ki az ábrát és küldd be a kirajzolódó madár nevét!

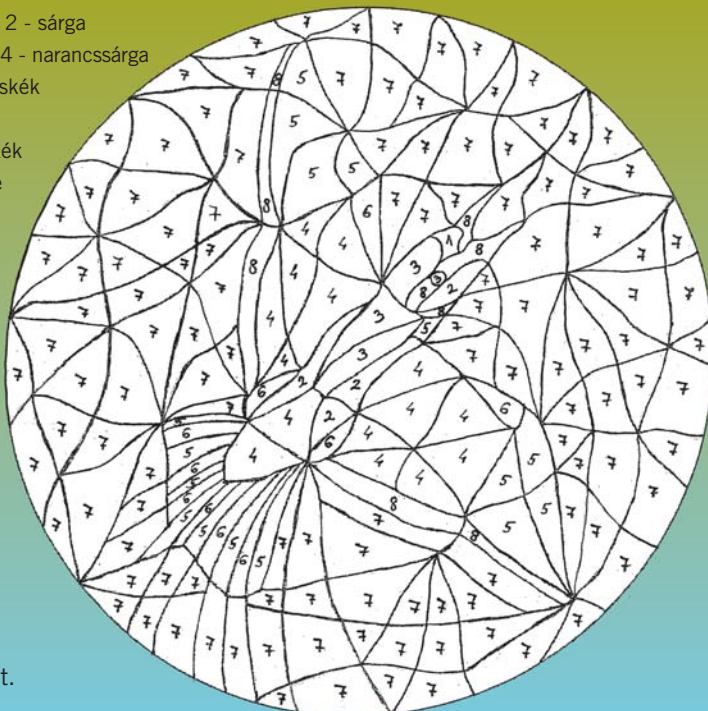
A megfejtéseket nyílt levelezőlapon várjuk, nevetek és címek feltüntetésével. Levelezési címünk:

1525 Budapest, Pf. 86. Beküldési határidő:

2013. október 31. A helyes megfejtést beküldők közül hárman színes ceruza készletet és *Menedék a beton-tengerben* – Sas-hegy című foglalkoztató füzetet nyernek.

Előző számunk rejtvényének megfejtése: gyapjaslepke, zöld juhar, kolorádóbogár, ezüstkárász, kései meggy, parti szőlő, selyemkóró, parlagfű, nílusi sügér, aranyzöld; Nyertesek: Divinocki Ferenc, Budapest és Monostori Miklós, Budapest.

- 1 - fehér, 2 - sárga
- 3 - piros, 4 - narancssárga
- 5 - világoskék
- 6 - zöld
- 7 - sötétkék
- 8 - fekete

Kedvezményes buszbérlés bemutatóhelyeinkre!

A DINPI partneri megállapodást kötött az MB Travel Kft. személyszállítással foglalkozó céggel. Ennek keretében 2013-ban Budapestről jelentős kedvezménnyel szállítanak csoportokat bemutatóhelyeinkre. Buszos természetismereti kirándulásainkra kedvezményes csomagár vehető igénybe.

Bővebben: www.mb-travel.hu

Email: mbtravel@mail.datanet.hu

Telefon: 06 1 350 0560

Királyréti Erdei Iskola

Minősített erdei iskolánkban iskolai és óvodai csoportoknak egynapostól az egyhetesig, szállással egybekötött változatos programokat biztosítunk. Szálláshely 2-3-6-8 ágyas szobákban.

Látogatható: egész évben.

Cím: 2624 Szokolya, Királyrét

Megközelítés: Kismarosról Erdei vasúttal vagy Volánbusszal Királyrétre

Telefon: Takáts Margit, 06 27 585 625

E-mail: kiralyret@dinpig.hu

Pilisi Ien Látogatóközpont

Kiállítás mutatja be a Szénások hegycsoport természeti értékeit. A Nagy-Szénás tanösvény bejárásához szakvezetés, a Jági tanösvény bejárásához szakvezetés és természetvizsgáló hátizsák igényelhető.

Látogatható: előzetes bejelentkezés alapján egész évben.

Cím: 2084 Pilisszentiván, Bányász u. 17.

Megközelítés: Budapest Árpád hídtól távolsági busszal a pilisszentiváni polgármesteri hivatalig, onnan 3 perc gyalog.

Telefon: Mocsári Dezső Vazul, 06 30 5111 802

E-mail: szenasok@dinpig.hu

www.szenas.hu

Kökörcsin Erdei Iskola

Természetismereti programokat kínálunk iskolai csoportok, egyesületek, turistacsoportok számára.

Látogatható: előzetes bejelentkezés alapján egész évben.

Cím: 2509 Esztergom Strázsa-hegy

Megközelítés: a 117. számú főút és az úgynevezett „Suzuki” út kereszteződésében.

Telefon: Dr. Jankainé Németh Szilvia, 06 30 663 4614 vagy 06 33 435 015, **E-mail:** esztergom@dinpig.hu

Alcsúti Arborétum

Látogatható: szerdától vasárnapig, valamint munkaszüneti és ünnepnapokon, március 1-től szeptember 30-ig 10-18 óráig, október 1-től február 28-ig 10-16 óráig. Viharos időben az Arborétum zárva tart.

Telefon: 06 22 353 219

www.alcsuti-arboretum.hu

Sas-hegyi Látogatóközpont

Látogatható: február 26-tól november 1-ig; kedden, szombaton és vasárnap 10-18 óráig
Terepi vezetés szombaton és vasárnap 11-17 óráig óránként, kedden és pénteken igény szerint.

Cím: Bp. XI. ker., Tájék u. 26.

Telefon: Kremnicsán János,
06 30 408 4370

E-mail: sashegy@dinpig.hu

www.sas-hegy.hu

Pál-völgyi-barlang

Látogatható: egész évben, hétfő kivételével minden nap 10.00-16.00.

Cím: Bp. II. ker., Szépvölgyi út 162.

Telefon: 06 1 325 9505

E-mail: palvolgy@dinpig.hu

www.palvolgyibarlang.hu

Szeplő-hegyi-barlang

Látogatható: egész évben, keddi kivételével minden nap 10.00-16.00.

Cím: Bp. II. ker., Pusztaszeri út 35.

Telefon: 06 1 325 6001

E-mail: szemlohegy@dinpig.hu

www.szemlohegyi.hu

Ócsai Tájház és Turján Ház

Látogatható: február 1-jétől november 30-ig,
K-Szo. 9.00-16.00 óráig,
vasárnap és ünnepnapokon 10.00-17.00 óráig.

Cím: Ócsa, Dr. Békési P. A. u. 4-6.

Telefon: Verbőczy Gyuláné, Erika
06 30 4943 368

E-mail: ocsaitajhaz@dinpig.hu

www.ocsaitajhaz.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyi.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.